

United Nations
Nations Unies

International
Criminal Tribunal
for the former
Yugoslavia

Tribunal Pénal
International pour
l'ex-Yougoslavie

OBRAĆANJE

(Isključivo za medije. Nije zvaničan dokument.)

PRESEDNIK

Hag, 8. decembar 2016.

Obraćanje Savetu bezbednosti Ujedinjenih nacija
sudija Carmel Agius
predsednik Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju
8. decembar 2016.

Hvala vam gospodine predsedniče,

Želeo bih da započnem svoje izlaganje čestitajući predstavniku Španije na preuzimanju predsedavanja Savetom tokom meseca decembra. Vaša zemlja, eksekucija, poznata je po neumornom podržavanju međunarodnog pravosuđa, i bila je 1993. godine, kao članica Saveta bezbednosti, neizostavni deo stvaranja Međunarodnog suda.

Gospodine predsedniče,

Želeo bih da iskoristim ovu priliku da zahvalim vašoj zemlji, zajedno sa Angolom, Malezijom, Novim Zelandom i Venecuelom, odlazećim članovima ovog uvaženog tela, na odlučnoj podršci Međunarodnom sudu. Istovremeno, želeo bih da poželim srdačnu dobrodošlicu dolazećim članicama Saveta bezbednosti, koje će ispratiti Međunarodni sud do kraja njegovog mandata. Radujem se što ću raditi s vama tokom 2017. godine. Takođe bih želeo da zahvalim neformalnoj Radnoj grupi Saveta bezbednosti, kojom predsedava Urugvaj, kao i Službi za pravne poslove Ujedinjenih nacija.

U ime svih sudija i zaposlenih na MKSJ želeo bih da pohvalim Savet bezbednosti na brznoj reakciji na hitan zahtev Međunarodnog suda u vezi sa sastavom Žalbenog veća. Rezolucija 2306 (2016), kojom je izmenjen Statut Međunarodnog suda, ne samo da je donesena u vrlo kratkom roku, već je pokazala spremnost i posvećenost Saveta da podrži Međunarodni sud.

Izveštaj o napretku ostvarenom ka ispunjenju mandata Međunarodnog suda (S/2016/976) koji je pred vama pokazuje da je Međunarodni sud nastavio da marljivo i odlučno radi od prethodnog izveštaja. Sa samo jednim prvostepenim, jednim žalbenim i jednim postupkom zbog nepoštovanja suda koji su pred njim, mandat Međunarodnog suda je skoro ispunjen, iako nije završen i susrećemo se s nekoliko velikih izazova tokom predstojeće godine.

Primitićete da je tokom perioda na koji se izveštaj odnosi, izrečena presuda po žalbi u predmetu *Stanišić i Župljanin*, a mogu da potvrdim da se dinamika u predmetima *Mladić* i *Prlić i drugi* odvija tako da će presude u oba ova predmeta biti izrečene u novembru 2017. Osim toga, postupak u predmetu *Hadžić* je okončan nakon smrti optuženog. Trenutni napredak u radu Međunarodnog suda postignut je zahvaljujući istrajnom radu zaposlenih i sudija, kojima od srca zahvaljujem na izuzetnom radu i pregalaštvu.

U svetlu predviđenih rokova za okončanje ovih predmeta, nedavno sam podneo zahtev za poslednje produženje mandata sudija koji u njima postupaju. Koristim izraz

www.icty.org

Pratite MKSJ na [Facebooku](#), [Twitteru](#) i [YouTubeu](#)

Služba za medije/komunikacije

Churchillplein 1, 2517 JW The Hague. P.O. Box 13888, 2501 EW The Hague. Netherlands
Tel.: +31-70-512-8752; 512-5343; 512-5356

“poslednje”, upravo zbog toga što sam uveren da će Međunarodni sud zatvoriti svoja vrata na kraju 2017. I dalje se nadam da će Savet pozitivno rešiti po ovom zahtevu.

Gospodine predsedniče,

Takođe ćete videti da gore pomenuti izveštaj sadrži poseban odeljak o reviziji Službe za unutrašnji nadzor Ujedinjenih nacija (OIOS) u kojem se, u skladu s Rezolucijom 2256 (2015), izlaže kako je Međunarodni sud primenio preporuke koje je dala Služba za unutrašnji nadzor. Želeo bih da pružim svoja uveravanja članicama Saveta bezbednosti da je Međunarodni sud veoma ozbiljno shvatio reviziju i preporuke Službe za unutrašnji nadzor. Sve što je na odgovarajući način moglo biti sprovedeno je i sprovedeno, imajući u vidu naš zajednički interes da Međunarodni sud nastavi rad odgovarajućom dinamikom kako bi završio svoj pravosudni rad do 30. novembra 2017. Stoga najbolji naponi Međunarodnog suda moraju biti vrednovani u odnosu na kontekst i smisao ove važne obaveze.

Skrećem vam pažnju na treću preporuku Službe za unutrašnji nadzor, koju je Međunarodni sud delimično primenio. Kodeks profesionalnog ponašanja sudija Međunarodnog suda usvojen je jednoglasno na Plenarnoj sednici sudija održanoj 6. jula 2016. i odmah je stupio na snagu. Što se tiče disciplinskog mehanizma, Međunarodni sud nije primenio ovu preporuku, imajući u vidu nedostatak vremena i resursa, iako su sudije smatrale da bi to bilo poželjno. Sudije nisu iznad zakona, oni su čuvari pravosudnog sistema i moraju biti pozvani na odgovornost za bilo kakve povrede svojih etičkih ili profesionalnih dužnosti. Naš izveštaj takođe identifikuje nedostatak disciplinskog mehanizma kao sistemski problem koji ima uticaja na druge sudove i međunarodne sudove kao i veliki broj visokih i imenovanih zvaničnika Ujedinjenih nacija. Međunarodni sud stoga preporučuje da se Generalna skupština pozabavi ovim pitanjem na sveobuhvatniji način na nivou cele organizacije Ujedinjenih nacija.

Ukupno gledano, revizija Službe za unutrašnji nadzor predstavlja dragoceno iskustvo za Međunarodni sud. U isto vreme, Međunarodni sud izražava žaljenje što je revizija izvršena na samom kraju njegovog funkcionisanja te, stoga, nije bilo moguće sprovesti određene preporuke. Međunarodni sud preporučuje da se ubuduće, revizije poput ove izvršavaju kontinuirano i periodično tokom rada nekog suda ili međunarodnog suda. Osim toga, revizija Službe za unutrašnji nadzor se usredsredila na efikasnost, gotovo isključujući druge faktore poput delotvornosti i, što je najvažnije, pravičnosti i zakonitosti pravnog postupka. To odslikava nerazumevanje osnovnog cilja i funkcije Međunarodnog suda - da ostvaruje pravdu - i njegove jedinstvene prirode kao međunarodne pravosudne institucije.

Gospodine predsedniče,

Sada ću se osvrnuti na jednu drugu temu. Postoji sistemski institucionalni problem u vezi s međunarodnim pravosuđem - i on se zove politika. Premda Međunarodni sud uvažava da političke osetljivosti u određenim okolnostima mogu proisteci iz saradnje s MKSJ, one nikada ne mogu predstavljati izgovor za nesaradnju. Saradnja predstavlja ključnu obavezu koja proističe iz Statuta samog Međunarodnog suda, i odslikava kolektivnu želju Saveta bezbednosti da stane na kraj nekažnjivosti.

Naravno, ovo se odnosi na aktuelni postupak u predmetu zbog nepoštovanja suda *Jojić i drugi*, u kojem Republika Srbija još uvek nije postupila po nalogima za hapšenje troje optuženih, koji su izdati pre 22 meseca. Takođe nije podnela nijedan mesečni izveštaj o napretku ostvarenom po tom pitanju od maja 2016. Pretresno veće koje postupa u ovom predmetu me je u septembru obavestilo o kontinuiranoj nesaradnji u skladu s Članom 29 Statuta Međunarodnog suda. Osim toga, pre nedelju dana, Pretresno

veće je obelodanilo međunarodne naloge za hapšenje i naloge za predaju troje optuženih, koji su izdati u oktobru ove godine.

Stoga tražim podršku Saveta bezbednosti po ovom pitanju. Konkretno, apelujem na ovaj Savet da obezbedi da Republika Srbija poštuje svoje obaveze prema članu 29 Statuta Međunarodnog suda i izvrši naloge Međunarodnog suda. Osim toga, Međunarodni sud poziva sve zemlje članice da izvrše međunarodne naloge za hapšenje i naloge za predaju.

Savet bezbednosti je u prošlosti pozivao države da sarađuju s Međunarodnim sudom u skladu s obavezama proisteklim iz Člana 29. Nema nikakvog razloga zašto bi ovaj predmet zbog nepoštovanja suda bio tretiran na drugačiji način, pogotovo zbog toga što je u pitanju integritet ostvarivanja pravde pred Međunarodnim sudom. Štaviše, nepoštovanje suda potkopava sposobnost Međunarodnog suda da vodi pravične i efikasne pravosudne postupke. Osim toga, saradnja Srbije u prošlosti ne može biti opravdanje za njenu trenutnu nesaradnju, niti je osloboditi od aktuelnih obaveza.

Ukoliko predmet *Jojić i drugi* ne bude raspravljen i okončan pre kraja novembra 2017. godine, to će predstavljati ozbiljan udarac svim naporima koje su ovo časno telo i Međunarodni sud uložili tokom skoro četvrt veka u pozivanju na odgovornost. Verujem da će Savet bezbednosti preduzeti neophodne korake kako bi sprečio takav neuspeh za međunarodno pravosuđe. Želim da pružim uveravanja da moje insistiranje da ovaj predmet bude raspravljen ne predstavlja pokušaj da se produži rad Međunarodnog suda. Međunarodni sud je spreman da ekspeditivno postupi u ovom predmetu, u skladu s pravima na zakoniti pravni postupak i pravično suđenje.

Gospodine predsedniče,

Izuzetno sam ponosan što ću zatvoriti instituciju kalibra MKSJ, međutim, to nikako ne predstavlja jednostavan zadatak. Štaviše, poslednje pitanje koje želim da iznesem pred vas je jedno o kojem ste do sada najviše čuli, a tiče se situacije sa zaposlenima Međunarodnog suda. Želeo bih da naglasim da je obećanje koje sam vam dao, da ću završiti rad Međunarodnog suda, nepokolebljivo. Međutim, primoran sam da pomenem ovo pitanje zbog toga što se ono tiče okolnosti izvan moje kontrole i zbog toga što značajno utiče na funkcionisanje Međunarodnog suda. Realnost je da će odlazak zaposlenih, ukoliko se ne zaustavi, povećati rizik da Međunarodni sud ne bude u stanju da završi preostale predmete do kraja novembra 2017.

S tim u vezi, Međunarodni sud je razvio predlog koji treba da razmotri Generalna skupština, o čemu se razgovara sa Sekretarijatom. Taj predlog će, ukoliko bude usvojen, pomoći da se umanjí rizik koji odlazak zaposlenih predstavlja, i iskreno se nadam da će države članice pružiti svoju podršku po ovom pitanju. Što se tiče Međunarodnog suda, iscrpeli smo sve dostupne opcije i sada se oslanjamo na organizaciju Ujedinjenih nacija da nađe odgovarajuće rešenje.

Gospodin predsedniče,

Na kraju, ne zaboravimo da razvoj jednog sistema međunarodnog pravosuđa predstavlja dugoročan projekat i da, u globalnim okvirima, mi tek počinjemo. Međunarodni sud, kao prvi međunarodni krivični sud od Drugog svetskog rata, odigrao je ogromnu ulogu u tim počecima. Ne samo da je promenio način na koji mislimo o nekažnjivosti i reagujemo na nju, već je poslužio i kao snažan katalizator za osnivanje drugih međunarodnih sudova i međunarodnih krivičnih sudova.

Kako se približavamo poslednjoj godini rada Međunarodnog suda, ima puno toga na šta treba da se osvrnemo i na šta treba da budemo ponosni. Međunarodni sud očekuje okončanje svojih preostalih predmeta i učvršćivanje svog imponantnog nasleđa tokom

2017. godine, i raduje se nastavku svog rada sa Savetom bezbednosti prema konačnom
okončanju svog mandata.

Hvala vam.